

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdaje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdaje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . gld. 21.—
Za samo večerno izdaje . . . . . 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Novejše vesti.

Budimpešta 5. Danes se je zbornica velikašev sešla v sejo. Ministerski predsednik baron Banffy je prijavil, da je grof Karoly imenovan predsednikom in Daruvary podpredsednikom zbornice. Predsednik in podpredsednik sta se zahvalila, zagotovivši, da bosta vsikdar postopala strogo nepristranski in po pravilniku.

Budimpešta 5. (Zbornica poslancev). Zbornica je imela danes svojo prvo formalno sejo. Posl. Pollonyi se je pritoževal radi tega, ker mu podpredsednik Berzewiezy v zadnji seji minolega zasedanja ni dovolil govoriti potem, ko se je prečitelo najvišje ročno pismo, s katerim se je državni zbor odločil. To da je očitno kršenje svobode govora. Rečeni podpredsednik je opravičil svoje postopanje rekši, da je njegovo načelno naziranje to, da je s prečitanjem ročnega pisma cesarjevega zaključeno delovanje zbornice. V razgovor je posegnilo več govornikov, katerih večina se je izrekla za nadziranje podpredsednika. Jutri bode meritorna seja.

Budimpešta 5. Opozicijski klubi so imeli večeraj velike seje. Ljudska stranka je sklenila, da se vzdrži vsakega označenja svojega stališča oziroma na pogodbo, dokler ne bode videla konkretnih predlogov vlade. Narodna stranka je vsprejela predlog Appony-a, da se na primeren način pozove vlada, naj se že sedaj izjavi o onih odredbah, katere nameruje za slučaj, ako v Avstriji ne pride pogodbe ustavimo potom. Stranka je izrekla svojemu predsedniku Horanzski-u zahvalo za njega delo v kvotni deputaciji.

Dunaj 5. Tekom večerajšnjega dne so bili poročevalci finančnega ministerstva avstrijskega

zbrani z svojimi ogerskimi tovariši, da se porazgovore o podrobnostih posamičnih točk pogodbe.

Buzias 5. Cesar je ob 7. uri odjezdil proti polju, na katerem se vrše velike vaje. Vreme je jako lepo.

Dunaj 5. Danes je bilo ministersko posvetovanje pod predsedništvom ministerskega predsednika grofa Thuna. Razpravljali so o notranjem političkem položaju.

Dunaj 5. Ministerski predsednik grof Thun je vsprejel danes deputacijo, sestojajo iz državnega poslanca Stojalovskega in dveh drugih členov njegove stranke. Deputacija je izročila grofu Thunu spomenico, zahtevajočo, da se v Galiciji odpravi obsedno stanje. Grof Thun se je spominjal v svojem odgovoru, da je bil on takrat namestnik, ko je bilo obsedno stanje na Češkem; ve torej dobro, kaj da pomenja ta izjemna naredba, kateri ni prijatelj. Čim mu torej pride od namestnika gališkega zahteva, naj se odpravi izjemno stanje, ne ostane isto v veljavi niti en dan več.

Berolin 5. Ko je cesarica Friderika večeraj jezdila, je zdrsnila s konja in se poškodovala nekoliko.

Berolin 5. Senzacija je napravila vest o resnih odredbah proti nekaterim častnikom dvorne straže v Pottsdamu, ki so baje izgubili velikih svot na hazardnih igrah. Kneza-prestonaslednika Saksone-Koburg-Gota so odposlali na dopust, drugih častnikov je odpuščenih.

Bellgrad 5. Tu se pripisuje velika važnost konferenci, ki se je vršila na stanu ruskega poslanika Kapnista na Duwaju. Te konference so se udeležili diplomatiški zastopniki Rusije na Cetinji, v Sredu, v Belemgradu in v Bukarešti. Zagotavlja se, da

kah hitečih častnikov, ki so, mahaje z golo sabljo, gnali svoje može, spoznalo se je bilo, da vojska ostavlja mesto, da je nastopila pot v Senj po kopnem in po morju. Med tem, ko so se pešci zbirali na brodovih, nesli so štirje goriški arkibuzirji gosposka nosila, zastrta z zaveso, h luki. Hkratu je prihitel majhen častnik na konju in dvigal zaveso,

»Gospod general, vse je v redu; Nemei in Karlovčani gredo že po kopnem pod kapitanom Vidom Klekovičem, a ostala vojska se redovito vkreuje«.

»Dobro!« je odgovori Rabata iz nosil; »razun vojske ne slutiti nihče ničesar, Capogrosso?«

»Nihče!«

»Ste-li naznanili častnikom znamenja, ki se morajo dati Benečanom pri trdnjavi sv. Marka? je vprašal škof, sedeči poleg Rabate v nosilih.

»Sem«, je odvrnil častnik.

»So-li odpravljena pisma turškim poveljnikom? je vprašal zopet Rabata.

»So; tudi upravitelju g. Cornaru sem pisal, naj ne tirajo istrske posadke za sedaj v cesarske zemlje«.

»Bene, Capogrosso!« je rekel Rabata, »jaz pojdem s prečastitim škofom po morju, toda Vi morate vsekakor po kopnem s starim Klekovičem. Starec je slab, a četa je besna. Karlovčani so nezaupni, a Nemei radi pijejo. Držite jih torej na uzdi! Požurite se. Addio!«

Capogrosso se je dotaknil z roko klobuka na ozdrav in odletel proti Rečini.

so na tej konferenci razpravljali o političkem položaju na Balkanu in o carjevem predlogu za razoroženje.

Rim 5. Uradni list priobči novej dekret o odpravi obsednega stanja v Florenci in Milanu.

Pariz 5. Portfelj vojnega ministerstva je vsprejel general Zurlinden. Poslednjemu je ministerski predsednik izročil pismo ministra pravosodja, s katerim zahteva poslednji, da se mu izroči zapisnik o pripoznanju podpolkovnika Henry-a ter vsi spisi afere Dreyfus. Zurlinden je bil nameraval, da bi on sam popred prestudiral vse te spise. Jutri bode ministerski svet.

Pariz 5. Ministerski svet je soglasno za revizijo procesa Dreyfus. »Echo de Paris« trdi, da je ministerski predsednik Brisson rekel, da so vsi ministri prepričani o krivdi bivšega kapitana Dreyfusa, toda vlada mora računati tudi s spremembo v javnem menenju. Nekateri listi opozarjajo na nevarnosti, ki bi utegnile nastati za vnanje odnošaje, ako bi prišlo do revizije procesa Dreyfus.

Slavnost na Proseku.

Onemu, ki gineva od žeje, ni požirek vode Bog ve kaj; kamo-li, da bi ugasil ogenj žeje! Ali toliko je vendar, da mu je v malo olajšano — skrajna nevarnost je odvrnena za trenotek.

Kar je požirek hladilne vode jeznemu, to so za naš mukotrpn narod po okolici: naši shodi, naša društva, naše veselice in slavnosti. Mnogi se izražajo neugodno o narodnih veseliceh in slavnostih, meneči, da so iste kvarne v narodnogospodarskem pogledu. Mi ne bi hoteli kar oporekati

Čez jedno uro se je pomikala vojska dveh tisoč pešcev in konjnikov, da ukroti besne Senjane.

Bilo je ravno poldne. V sobo kneza Posedariča je prilomastil kapitan Barbo. Knez je sedel z svojo družino na obedu; spustil je žlico in se dvignil začudjeno.

»Kaj je kapitan?« je vprašal Posedarič.

»Niste-li prejeli lista od Ciprijana?«

»Nisem«.

»Čudno. Veste-li kaj? Rabata gre v vojsko nad Senj«.

»Je-li mogoče? Kdo Vam je povedal to?«

»Ljudje iz Orlovičeve čete, ki dohajajo iz krajine, so opazili s hribov, kako se po cesti bliska silno orožje in kako leze vojska kakor dolga kača proti Senju. Rečem Vam: huda se prede Senjanom!«

»Kaj naj začnemo!«

»Pokličite svoje tovariše, pojdemo v samostan — pri gvardijanu se moramo dogovoriti. Tam nas ne opazijo tako lahko ni beneški ogleduhi — niti nemški častniki«.

»Bene! pojdite naprej!« Kapitan je odšel.

»Klara!« se je obrnil knez do svoje plahe jedinice, »daj mi kapo in plašč, pa jejte, ker se ne vrnem tako brzo!« Klara je vzdihnila in izpolnila zapoved, a knez jo krene brzih korakov proti samostanu. Pri mestni svetovalnici sreča bodočega zeta svojega, Daničiča. (Pride še.)

PODLISTEK.

29

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil F. Š. Cvetkov.

VII.

Tisto noč je bilo videti, kako je hitel oče Cipriano na konju iz Reke proti Ljubljani. Mudilo se mu je, kakor je bilo videti. Na razstanku s Tresata je rekel nekemu bratu pred vrati:

»Brat Jeronim! pazi dobro na vse, kar se dela na Reki; ako opaziš, da se dviga Rabata nad Senj, pohiti ti dan prej tja in oddaj gvardijanu Viktoriju pismo, ki sem ti je izročil. Toda nadejam se, da se vrnem čez osem dnij iz Ljubljane in Grada, a Rabata, čujem, da bo leha za mrzlico«.

»Vse bode, kakor ste rekli, oče Cipriano!« je odgovoril brat.

Dominikaneec je svignil konja z šibo in poletel dalje, a Jeronim se je vrnil zopet v samostan k počitku. Ob zori se je razlegalo po vsej Reki silno bobnenje, glasile so se bojne trobente. Prestrašeni prebivalci so gledali začudeno z oken, kaj se godi. Dovolj mračno je še bilo, a v tem mraku se je opazilo, kako gre jeden del vojske, in sicer Goričani, Rečani, Tržačani in Štajerci, krdeloma proti morju, in kako se drugi del: Nemei in Karlovčani mičejo v pravih vrstah pod zastavo preko Rečine. Iz nejasnega vpitja in bobnenja, po ropotu konjskih kopit, po škripanju tovnih voz, po psov-

takim trditvam; priznavamo celó, da bi bila taka sodba opravičena popolnoma ob — normalnih odnošajih! A v tem greše ti strogi sodniki in — slabi politiki, da ne poznajo razmer, ali, ako jih poznajo da nočejo računati z istimi. Je pa tudi takih ljudi, ki tudi prezirljivo govore o narodnih slavnostih; a to ne vsled tega, da bi si ubijali svoje glave z narodnim gospodarstvom, ampak, ker so postali — blazirani; ker nimajo več zmisla za idealne, ker jim sree ni zmožno več za čut idealnega rodoljubja, ker jim je zamorjen ogenj navdušenja. Ti menijo: »vse to ni za-me, to se je preživelo in je — dolgočasno!« Oni se dolgočasijo na narodnem delu. V to vrsto spadajo nadalje oni ljudje, ki očitajo našemu listu, da je poln »fraz« in »publie«. Vsaka vznešena, prisrčna beseda, ki ni namenjena samo glavi, ampak tudi srecu, je tem sinovom subega »materijalizma« in »realizma« le — fraza, publica.

Mi se nočemo pripraviti žnjimi; a to jim bodi povedano, da nas nas noben cinizem, noben sarkazem, nobena ironija ne morejo spraviti s pota, katerega se držimo, kajti mi vemo, kaj delamo, ker vemo, česa nam treba ob odnošajih, ki niso normalni, ki zahtevajo od nas, da ne računamo samo suhimi številkami, ampak tudi z čustvi. Prosimo vas, pomislite vendar: politiško položnje naše je obupno; nikjer ga ni videti vspeha v narodnem pogledu; nikjer ga ni prijatelja, pač pa od vseh strani sovražnikov, ki peklenskimi sredstvi vodijo ljuto borbo proti našemu obstanku; nikogar ni, ki bi nam — nočemo reči: pomagal —, ampak, ki bi ne delal proti naši narodni, politiški in tudi gospodarski koristi; pomislite, ne bi-li moralo obupati to naše ljudstvo, zatirano od vseh, a ljubljeno le od svojecev, ki pa mu ne morejo pomagati; ali ne bi moralo, v očigled tolikemu sovražstvu, resigniramo položiti v že izkopani grob svoje narodno življenje ter potisniti svojo glavo in svoje sree v jam tujinstva?! Ali ne bi moralo kloniti duhom, ako bi mu ne govorili tolažljivih, vspodbujevalnih, navduševalnih besed, ako bi ne bilo naših večih in manjih sestankov, na katerih mu ulivamo v užaljeno dušo balzama nade v preobrat na bolje, vere v moč svojo in svojecev, vere v lastno bodočnost?! Vzemite narodu, ki ne vidi vspehov nikjer, pač pa nevspehov, žaljenja, zapostavljanja, krivice na vseh straneh — narodu, ki čuje od vseh strani le smrtno pesem svojo, **vzemite takemu narodu še to malo pozije**, ki mu je kakor hladilna kaplja žejnemu, potem bodo pač slavile svojo zmago vaše materijalistične, realistične, filozofične in številkami napolnjene glave, tedaj pač utihnejo naše »fraz« in »publie« in po livadah ob slovenski periferiji bode vladal mir, žalostna tišina — na narodnih grobovih!!

Tako je! Mi vemo, da so naša narodna društva in naša navdušena beseda: naše orožje, naše sredstvo, naša opora. Narodna društva so varno zatočišče naši narodni ideji, a naše slavnosti, shodi in veselice so prilike, ko morejo društva zanašati to idejo, pomenjajočo življenje za nas — med narod!

Vemo in priznavamo, da se naše veselice in slavnosti ne prirejajo še tako kakor bi bilo primerno; vemo, da je v vsej organizaciji še marsikatera hiba; tudi tega nočemo tajiti, da bi bilo večasih boljše nekoliko — manj, ali institucija naših slavnosti sama nam je neizogibno potrebna; in ta institucija nam bode najbrže — tako se bojimo in slutimo — še dolgo jedno glavnih sredstev, da vzdržimo srčnost, vztrajnost in samozavest med našim ljudstvom.

Ta in jednaka razmotrivanja so delovala na nas zmagovito silo na — proseški slavnosti od minole nedelje. Cenjeni čitatelj naj nam oprost, ako nismo mogli drugače, nego da smo jih vrgli v naglice na papir, predno pričnemo z opisom divne slavnosti, ki so jo nam priredili vrline proseški. Kdor je bil minole nedelje na Proseku, kdor je opazoval to vrvenje: očesom, umom in — sream, nas ume in ta bode rad verjel rodoljubu, ki nam je sinoči sporočil s Proseka: utis slavnosti na vse ljudstvo je velikanski! Kdor pozna razmere, ve, kaj pomenja to. Taki utisi so trajni — so vir, iz katerega zajemlje siromašni narod: vero v svojo moralno silo, upanje do boljše bodočnosti in ljubezen do sebe, do vseukupne narodne ideje.

A za otvarjanje takih virov, virov življenske sile naroda, nam ne sme biti žal onih žrtev, katere bi tudi mi raje obrnili v druge svrhe, ako bi bili odnošaji drugačni in ne taki, kakoršni so; tako pa se ne smemo in ne moremo izogibati takim žrtvam, ako hočemo — živeti! (Pride še.)

Ali se je povrnil „red“?

Dunajska »Reichswehr« je priobčila te dni zelo zanimiv izviren dopis iz Rima, iz katerega smo posneli podatke za sestavo nastopnega članka:

Ravnokar je ukrenil kraljevi dekret, da je odpravljeno obsedno stanje v provincijah Milan in Floreneija. Po preteku treh mesecev bodo v dveh najznamenitejših mestih Italije zopet redne oblasti rabile splošno navadno pravo.

Grozno revolucijonarno gibanje je vzrulo minole spomladi vse zjedinjeno kraljevstvo v njegovih temeljih. Gnano od lakote, dvignilo se je prebivalstvo v vaseh nad one, ki kaj imajo. Punt se je razširil vedno bolj proti severu, in kmalo je razburjeno ljudstvo tudi po večih mestih naskakavalo pekarske in trgovske prodajalnice. V središču italijanske obrti, v Milanu, v čegar predmestjih živi veliko število delavcev, jelo je vreti sumljivo. Občinski svet si je prizadeval zastonj, da bi pomiril razburjene duhove, in sicer s tem, da je dne 6. maja odpravil mestne doklade na moko in kruh. Toda v Milanu so uplivali povsem drugi momenti, ne samo lakota, ko je tam izbruhnil upor.

Malenkostna okolnost je provzročila izbruh nemirov, kateri so se pripravljali že dlje časa. Ko je bil dne 6. maja popoldne aretiran neki mož, ki je delil socijalistiške manifeste, zbrali so se delavci raznih obrtniških zavodov po dovršenem delu v tovarnah v velike gruče po ulicah in trgih. Vojništvo in policija, ki sta hotela razstresiti množice, bila sta vsprejeta s kamenjem. Proti 7. uri zvečer je naskočilo kakih 1000 demonstrantov policijsko poslopje, da bi rešilo tam zaprte tovariše. Stražarji so morali streljati na izgrednike. Dva mrtva — to je bil vspeh prvega dneva Milanskih nemirov.

Že drugi dan je bilo v Milanu razglašeno obsedno stanje, toda s tem se ni preprečilo nadaljevanje nemirov. Rano v jutro dne 7. maja zgradila je množica na več krajih mesta barikade, ki naj bi jo branile pred konjiki. Puntarji so prevrnili pri »porta Venezia« voz tramvaja ter oropali palačo Saporiti, vporabivši pohištvo iste v zgradbo barikad. Po krutem boju se le se je posrečilo vojaštvu polastiti se barikad. Mnogo upornikov je bilo deloma ubitih, deloma ranjenih. V nekaterih ulicah so morali vojaki naskočiti hišo za hišo, in celó na strehah je razsajal boj.

Ne moremo ponavljati tu vso povest o groznih dnevih v Milanu. Zgodovinarji bodo kedaj opisavali vzroke in razvoj istih in v to svrhu najdejo važnih podatkov v aktih sedaj zvršenih kazenskih razprav. Danes ni še gotovo število mrtvecev, ki so bili žrtve onih dni...

Vojna sodišča so ustavila nekaj dni sem svoje delovanje in stari red bode vladal zopet povsod po Italiji. »Stari red«. Je-li že bil sploh tu kak »red«?

Italija je trpeča dosedaj na slabem gospodarstvu uradnikov. Tako je bilo v prejšnjih letih in tako je ostalo tudi sedaj. Stari nered vlada še vedno v kraljevstvu. In, žalibog, ni nade, da bi postalo bolje. Vlada bode morala naperiti vso svojo odločnost, če hoče faktično odstraniti vzroke, ki so tirali v upor toliko selskih občin in mest. Samo s tem, da bode deloval namesto vojnih sodišč navadni upravni aparat, ni vlada storila še prav nič. Težkim poslom, da se pomirijo duhovi, mora iti roka v roko rehabilitacija pravice po vladi. Zakon, naj si bode dober ali slab, kaže že eo ipso svojo moč, če se ukorenini v narodu prepričanje, da obstoji za vsakega in da se rabi proti vsakemu.

To pa se ni godilo dosedaj. V vsej Italiji so najžalostneje razmere vsled tega. Po mestih in na deželi sta v hudi nevarnosti last in življenje miro-ljubnih meščanov in kmetov. Banditstvo in roparstvo ni nikoli, niti v srednjem veku, evetelo tako, kakor evete dandanes. Umori, ubojstva in roparstva se ne vrše samo v Campagni in v Abru-cih, ampak tudi v središčih ljudopolnih mest. In policija? Policija je proti temu brez moči, ker viši

uradniki smatrajo svoja mesta za vire mastnih plač brez težkih poslov.

Pred nekoliko dni je izšla statistika o hudo-delstvih in pravosodju v Italiji. Če se pomisli, koliko umorov ostaja nemaščevanih, ker ne morejo ali si ne upajo uloviti pozročiteljev, so številke uprav grozne. V zadnjih desetih letih je bilo obsojenih po italijanskih sodiščih zaporom ali ječo več nego en milijon oseb!! 100.000 obtožencev je stalo torej povprečno vsako leto pred sodnikom. Od teh obtožencev je izvršilo v letu 1897./98. štiritisoč oseb take zločine, ki so povzročili smrt človeka. Lansko leto je bilo naznačenih samo — 3200 umorov. Se strahom kažejo listi na te številke. »Kam plovemo?«, piše neki Milanski list, »kruta bitka pri Kustoei, ki je bila za nas toli usodepolna, je stala le 1253 Italijanom življenje. In v bitki pri Adui, ki je napolnila žalostjo vso Italijo, bilo je ubitih 3500 častnikov in vojakov. Sama sebi pa bide Italija vsako leto krutejše bitke, v katerih povzročata nož in samokres bratske roke večje pogibelji, nego sovražne stotnije in topovi«.

Tako izgleda danes v Italiji. Nekdaj je ime-noval pesnik plodovito Italijo, »deželo vina«. In danes pisarijo italijanski listi v uvodnih člankih o »l' Italia rossa«, o »krvavi« Italiji....

Politični pregled.

K položaju. Včeraj sti se sešli v Budimpešti zbornica velikašev in zbornica poslancev. Dne 26. t. m. bode sledil avstrijski državni zbor. Že v dejstvu, da se avstrijski parlament snide za toliko dnij pozneje, je izražena razlika med našimi in ogerskimi odnošaji. Tam vedo, kaj hočejo, in delajo tudi vsi na to, kar hočejo. V nas pa bi morda tudi vedeli, kaj bi morali hoteti, ali ne moremo se zjediniti za to, da bi res ukupno in zložno hoteli. Moloh, ki se zove nemška hegemonija, požira v nas vse dobre namene in tudi dobra prepričanja. Tem je stroj v redu in namazan in bode deloval točno in s parno silo za ogersko korist, v nas pa se mašinisti še le trudijo in si ubijajo glavo, kako bi spravili parlamentarni stroj, da bi se vsaj pre-gibal, tudi če ne bode deloval. In da ne bode de-loval, to vedo vsi prav dobro.

Tudi v Budimpešti bode bržkone nekoliko napadov na vlado, ali slednjč bodo gotovo veseli vsi, ko bode sklenjeni, dosedaj še nepoznani dogo-vor pod streho. Tam parlamentarnim potom, pri nas pa na podlagi § 14.; vsi se bodo veselili — bogate žetve.

Ker mnogi resni avstrijski politiki odločno grajajo Čeha, da niso porabili prilike in niso zapričeli odločne borbe proti dualizmu, ki je rana za slovanstvo, bodi tu navedeno drugačno mnenje, katero čitatmo v Obzoru:

»Politiški svet uvažava razloge Čehov in jih odobrava. Sami vstvaritelji dualizma zadajajo istemu smrtno udarec. Tudi tu stoji Nemeza. Oni, ki so proti Slovanom vstvarili decemberske zakone, jih parajo sedaj; oni, ki so vstvarili današnji državni zbor, rušijo sedaj istemu temelje. Slovani in Čehi postopajo modro, ko jim prepuščajo to delo. Ako se še ta poskus grofa Thuna ne posreči — in se ne posreči —, izključena bode vsaka možnost novih eksperimentov z današnjim državnim zborom, Decemberska ustava bankrotira po zaslugi njenih privrženikov. Tako hoče božje pravice...«

Ni častno, a značilno je! »Agramer Tagblatt« navaja v uvodnem članku dejstvo, na videz malenkostno, o katerem gotovo ne črhne besedice avstrijsko novinstvo, ki pa je vendar kričeč dokaz, kako skrbi avstrijska vlada za kulturne interese Slovanov.....

Kmetje občine Solin blizu Splita so se obve-zali, da bodo 5 let zaporedoma gotovo število dni delali brezplačno, da si zgradijo poslopje, v katerem se bodo hranile starinarske najdbe, ki so velikanske važnosti za znanstvo in ki si izkopujejo tam. Rečeni zagrebški list pravi, da je izgled požrtvovalnosti teh priprostih kmetov osamljen v zgodovini. Ali kulturna država bi se morala sramovati tega, da morajo žulji kmeta skrbeti za to, za kar bi morala skrbeti država. Le resnica je, kar opaža rečeni list: ako bi tla, kjer se izkopujejo te stari-ne, bila nemška tla, bi gotovo ne dopustila av-

strijska vlada, da bi take važne najdbe plesale po kletah ali se poizgubljale po polju.

Toda tu je slovanska zemlja, je v Dalmaciji; tu gre za kulturne interese slovanskega naroda; to zadošča avstrijski vladi, da jej vest ne očita nikake zamude.

Tako nas zanemarjajo na vse strani: narodno, narodno gospodarsko, v železniški politiki in kulturno. Čim je govor o nas, so gospodje na Dunaju zapeti do brade.

Italija. Kasacijski dvor je odbil vse utoke onih, katere so obsodila v ječo vojaška oblastva. Italijanski soldateski, katera je pokazala svojo nezmožnost v vseh vojnah od l. 1848. sem, ne zadostuje samo sramotna zmaga nad neoboroženim ljudstvom v pouličnem boju, ampak se maščuje sedaj neopravičeno, nečuvno strogimi kaznimi, ki niso v nikakem razmerju z dogodki od minole spomladi, osobito pa, če se pomisli na vzroke, ki so doveli do izgredov. 4000 do 5000 let ječe so prisodila vojaška sodišča onim, ki so se udeležili izgredov. To je grozno. Med temi je veliko število žensk. Samo vojaško sodišče v Neapelju je obsodilo nad 227 žensk v kaznilnico.

Nečuvna pa je bil tudi način, kakor se je postopalo na razpravah. Obtožence je bil tako rekoč brezpraven in brez varstva. Branitelj je bil obnemogel; priča za to, ki bi bile mogle dokazati nekrivdo, pa niso niti pripuščali, češ, da je že vse jasno. Tako je bilo slučajev, da je bilo priglasih po več priča, da obtožence niti ni mogel biti na izgredih, ker je takrat — delal, a vendar so obsodili dotičnika neusmiljeno.

To je torej tista dežela kulture, svobode in pravice, po kateri toliko hrepene naši italijančiči!! Človek bi jim res privoščil, da bi nekoliko okusili ta italijanska blaženstva!

Domače vesti.

Potrjena zakona. Njegovo Veličanstvo je najvišim sklepom od dne 23. avgusta potrdilo zakon, sklenjen od deželnega zbora tržaškega, glasom katerega bo deželni zbor plačevati občini prispevke za bolnišniške stroške.

Nadalje je Njegovo Veličanstvo potrdilo zakonska načrta, vsprejeta od deželnega zbora istrskega za razdelitev občine pomjanske ter osnutje dveh novih občin: Pomjan in Marezige.

Paralela med dobo absolutizma in konstitucije. Pišejo nam: Za dobo absolutizma in še nekoliko pozneje, imeli so n. pr. v Škedenju občinsko tablo, ki je imela tudi slovenski napis: »Občina Trst, selo Škedenj«, sedaj pa je zapisano: selo — Servola! V dobi absolutizma je bil na šoli istega sela slovenski napis: »Slovenska ljudska šola«, v dobi konstitucije, liberalizma in enakopravnosti pa je ta napis izključno italijanski. Istotako so tudi v notranjem, nad vratmi slovenskih vsporednic, napisali: »Sezione slovena!«

V dobi absolutizma je na tržaškem magistratu bilo uradnikov — tudi viših — ki so prav radi govorili slovenski z našimi očeti! Kako je v ten pogledu danes, v dobi konstitucije in človekoljubja, to je znano menda vsemu svetu, a najbolj našim okoličanskim kmetom in kmetieam, ki morajo sramotno zapuščati občinsko palačo, ako so bili toli drzni, da so hoteli v svojem materinem jeziku vršiti svojo — dolžnost kakor občani in državljani!

V dobi absolutizma smo okoličani uživali precejšnjo mero samostojnosti in avtonomije. Takrat smo si svobodno in po svoji volji volili svoje najboljše može svojimi zaupniki na občini, takrat je tudi občina skrbela za gospodarski napredek v okolici, danes pa, v dobi konstitucije, nam je popolnoma uničena vsaka samostojnost in nam kar usiljujejo načelnike, in to navadno take, ki ne uživajo nikakega zaupanja med ljudstvom, ki tudi nimajo — izjeme so sila redke — nikakega sreča za blagor tega ljudstva. In če tudi čutijo kaj, pa ne smejo kazati tega, ker bi prišli sicer v navskrižje z onimi, ki so jih imenovali.

Drugod povsod je menda značil korak iz absolutizma v konstitucijo: korak iz teme na luč, korak iz spon na žarke svobode, korak iz privilegijev v enakost oseb in narodov! V nas pa je ta korak donesel tako žalostnih posledic, da si kar želimo nazaj onih časov, ko je vladal odkriti ab-

solutizem, ki je bil stokrat pravičnejši, nego pa sedanji zistem, ki je sicer povit v ustavno obliko, a je vendar — tudi absolutizem.

Tako, gospod urednik, sem vam načrtal malo paralelo, a sedaj sodite sami, katera doba da je bila boljša za nas — prejšnja ali sedanja!

All res ne pride varstvo našemu kmetu!! Iz Škedenja nam pišejo zopet:

Čujte nadalje! Minoli teden so neznani lopovi sežgali nad 30 kvintalov gnoja, ki je bil last Petra Saneina-Bjeka. Posestniku Ivanu Saneinu-Oste je bilo te dni pokradeno več grozdja. Poslal je torej svojega hlapca varovat svoj lastni pridelek. A kaj se je zgodilo minolo nedeljo okoli polnoči? Tatje so prišli in čuvaj je moral bežati pred tatovi, ki so ga kamenjali. Istotako je bilo pokradeno grozdja na posestvu Andreja Saneina. Ta pa je odločil, da pobere še kisto grozdje, češ: Bolje je, da imam malo kisa nego pa — nič!

Toliko na znanje. Naše ljudstvo je že tako obupano, da se ne nadeja več pomoči od nobene strani; pa vsaj vnanji svet naj izve o našem tužnem položaju. Dandanes se sili kmeta, naj bi zavaroval pridelke za slučaj raznih nezdov; tako so menda sklepali te dni na shodu agrarcev na Dunaju. Na to pa ne misli nikdo, da bi nas zavarovali pred najbližjo nezdovo, ki nam preti sleherni noč skozi vse leto — pred tatovi!!

»Zbor varnosti.« »Slov. Narod« piše: V »Edinosti« navetuje neki dopisnik iz Celja, naj slovenski veljavni možje skličejo poseben zbor v Ljubljano, da se resno posvetujejo, kako bi državna oblast odpravila javne nevarnosti, na katerih trpe obmejni Slovenci. Javna varnost v taci krajih, koder so Slovenci, oziroma Hrvati, v manjšini, tako v Celju, v Gorici, v Trstu, v Pulju itd., je res taka, da je že sramotno za vso državo in se je le čuditi, da se tem razmeram ne naredi konec, razmeram, katere karakterizujeta najbolje aretovanje celjskega Oehsa o zadnjih celjskih slavnostih in sodna razprava v Rovinju radi izgredov proti slovenskim poslancem istrskim.

Vojaški veteranski podporni zbor, ki se je ustanovil v Trstu povodom cesarjevega jubileja, ima svoj sedež v ulici del Tintore št. 5, I, nadstropje. Pisarna je odprta od 9. do 12. ure predpoldne in od 4. do 7. ure popoldne.

»Narodna Čitalnica« v Vipavi vabi na veselico, ki jo priredi dne 8. septembra 1898. v »Tabru« v Vipavi po nastopnem vspredu: 1. Ferluga: »Venec slovenskih pesni«. 2. Aljaž: »Triglav«. 3. Starè: »Ženin od gladu«, veseloigra. 4. Eisenhuth: »Krasni spol i ljubav«. 5. Ples. — Pevske točke izvaja iz posebne prijaznosti pevsko društvo »Zvon« z Opčin. Začetek točno ob 7. uri in pol zvečer. Vstopnina 30 nč., sedež 20 nč., na ples 1 gld. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Pomočjo nevednosti in ubožtva. Iz Krkave, okraja koperskega, nam pišejo:

Slučaj, pripetivši se dne 1. septembra 1898, nam kaže sijajno, da se misli in da se bode tudi nadalje postopalo z nami Slovani istrskimi po znanem receptu: držimo jih v neumnosti in ubožtvu! Po požrtvovalnosti nekega dobrotvora in s pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda se je popravila tukajšnja takozvana občinska hiša, da se je v njej mogla ustanoviti šola za silo v Krkaveih. Šola je last konfraterne (bratovščine). Ta šola je bila ustanovljena leta 1893 ter je pohvalno napredovala do današnjega dne. Ali našlo se je motljivec, ki so (po napotkih laške gospode) letali od kmeta do kmeta z lažjo, da jim župnik hoče vzeti občinsko hišo. Dajo naj torej svoje podpise, da oni — lažnjivec namreč — preprečijo to. Na podlagi tega krivega pooblastila se je začela pravda. Dokler je imel župan Belič stvar v rokah, seveda je vse šlo dobro. Ali ko so izpodrinili Beliča, prišla sta kakor voditelja na občinski urad poverjenika Herbič-Gugnaz. Ta dva sta se vedla, kakor da ni njuna stvar, da bi branila pravično stvar, čemur je bila posledica ta, da je sodišče v Kopru rešilo ovadbo tako, kakor so želeli motljivec. Dne 1. januarja 1898 sta dva člana krajnega šolskega sveta uložila protest proti rešeni rešitvi in sicer na namestništvo v Trstu. Poslednja oblast je rešila stvar dekretom od 30. marca 1898 št. 240 v tem zmislu, da pomozna šola ostane, kakor je bila ustanovljena;

a če bi v prihodnje prišlo do preprirov, sodil bode, kakor I. instanca, e. k. okrajni šolski svet v Kopru. Dne 1. septembra je došel v župni urad birič, ki je zahteval od župnika — kakor učitelja in cerkvenega upravitelja — naj izroči ključne rečene občinske hiše. (Te hiše se je posluževala namreč tudi cerkev od pamtiveka.) Ko je župnik odgovoril, da radi teh in teh vzrokov ne more dati ključa in da se sam opraviči pred sodiščem v Kopru, zabeležil si je birič to izjavo. Kmalu na to se je predstavil drugi e. k. uradnik, ki je zahteval ključne siloma. Župnik je protestoval proti takemu nasilstvu in škodi, ki nastane gotovo, ker je v šoli shranjenih šolskih in cerkvenih stvari. Vse je bilo zastoj. — Pa naj sedaj naš narod razmisli in se čudi, kako se postopa žnjim! A mi moramo povedati gospodi, da tudi ta slučaj, to sovražstvo proti prepotrebni šoli za ubogo ljudstvo, priča, da nas hočejo obdržati v nevednosti in vsled tega tudi v ubožtvu!

Imel bi vam, gospod urednik, povedati še drugih, kako se tu postopa z našim ljudstvom po načelu: da istrski trpin mora ostati neveden in siromak, ker tako hoče gospoda in žnjimi zvezana »politika« prosvetljenih državnikov. Pritožba proti takemu postopanju se napravi gotovo, ali koristila — ne bo!! Ubogo ljudstvo, ki ti je sojeno, da moraš ostati neumno, da torej ne smeš v šolo! To se imenuje istrski zistem!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 6. do 25. avgusta 1898. poslali: (Zvršetek.) Gospa prvomestnica Franja dr. Tavčarjeva v Ljubljani zbirko 127 gld. 39 kr. — G. Davorin Lavrač 1 gld., g. J. Koemur 1 gld. in vesela družba v Ljubljani 45 kr. — G. Ivan Novak, trgovec in poštar na Dolih pri Litiji, 2 gld. — Gospici Marica Bole-tova in Marica Kraljič-eva nabrali na cesarski slavnosti v Boljuni 6 gld. — Slavna »Posojilnica v Marenbergu« 20 gld. — Ženska podružnica v Cerknici po gld. Mariji Werli 15 gld. 5 kr. — Po č. g. novomašniku Jos. Poplatniku v Veliki Nedelji 142 gld. 50 kr. kot dar č. gg. mariborskih bogoslovcev, med katerimi so se posebno požrtvovalne pokazali č. gg. prvoletniki. — Rajhenburški Harambaša po Harambašici nabranih 10 gld. na družbinega finančnega ministra telegram, katerega je poslal omizju, zbranemu povodom nove maše č. g. Ivana Ivancea. — Po g. nadučitelju Val. Burniku v Metliki od podružnice 26 gld. 72 kr. — Neutrudljivo delavnim nabiralecem hvala in blagim darovalcem slava!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz-pred sodišča. Včeraj je stal pred sodniki 22letni trgovski agent Alfred B. Obtožen je bil poneverjenja na škodo tvrdke bratje Prister v Hamburgu, katere zastopnik je bil obtožence. Pripoznal je svojo krivdo. Sodišče mu je prisodilo 6 mesecev ječe.

30letni Josip Železnik je sedel na obtožni klopi, ker je pustil svojega psa letati okoli brez torbe. Pes je tudi res ugriznil jedno osebo. Obtoženeu so naložili 5 gld. globe. Radi istega pregreška je bil obsojen neki posestnik iz sv. Križa na 10 gld. globe.

Drobne tržaške vesti. Stanje one Marije Giacoz, kateri je nje lastna svakinja na javni ulici prerezala vrat, se je obrnilo toliko na bolje, da so zaprosili nje sorodniki, da bi jo smeli vzeti na svoj dom. — 9-letni Josip Schindler je ostavil včeraj jutraj stanovanje — via Punta del Forno št. 3. — in od takrat ga domačini niso videli več. Stariši so stvar prijavili redarstvu, ki je takoj odredilo potrebno, toda do sedaj brezuspešno. — Minolo noč — okolo 12 ure — je prišlo trgovskemu agentu F., idočemu po ulici Solitario, tako slabo, da je zlezal na tla v nezavesti. Ko se je zavedel zopet, hotel je vedeti koliko je ura. Posegnil je v žep, ali med njegovo nezavestjo je ptuja roka zašla v njegove žepce in na tej roki sta obtičali sreberna ura in verižica. Tatvina se je prijavila oblasti.

Potem, ko je počastil več gostila svojim cenjenim obiskem, se je podal brat Ivan Valenčič k bratu Antonu Valenčiču. Ivan in Anton že od nekdaj nista posebno »dobra« med seboj. V nedeljo zvečer pa se je menda posebno kuhalo v bratu Ivanu; kajti minole nedelje zvečer, dospelši na stanovanje brata Antona, je potegnil nož kričaje: »Ubiti te hočem, nož ti zasadam v vrat!« Ivana so odveli v ulico Tigor, kjer morda pride do uver-

jenja, da človeku ni smeti žugati z nožem, tudi če je ta človek slučajno — lastni brat!

Iz zaporov v zapore. Včeraj so odveli iz zaporov v ulici Tigor plavolasega mladeniča Henrika Abeles. Sproveli so ga v železniški voz, ki ga je odvel na Dunaj, kjer ga je pričakovalo odprtimi rokami — deželno sodišče. Abeles je bil knjigovodja tvrdke Max Epple, katera je pa našla v računih Abelesovih marsikaj, kar je podobno sleparstvu in poneverjenju.

Policijske vesti. Smrekar Fran, 20-letni voznik iz Trsta, je bil aretiran sinoči ob 10. uri v neki gostilni, ker je izgnan iz Trsta. Aretiral ga je polic. agent Titz (sin).

100.000 kron in 2-krat 25.000 kron so glavni dobiki velike jubilejske razstavne loterije, kateri se izplačajo v gotovini z samo 20% odbitkom. Opozorjamo naše čitatelje, da bode prihodnje žrebanje neprekljeno dne 15. septembra.

Koledar.

Danes v torek 6. septembra: Hermogen, muč. Elevelerij, op. Jutri v sredo 7. septembra: Albin škof, Regina, d. m.

Solnčni: Lunin:
Izhod ob 5. uri 21 min. Izhod ob 8. uri 32 min.
Zahod " 6. " 35 " Zahod " 12. " 51 "
Ta je 37. teden. Danes je 248. dan tega leta, imamo torej še 119 dni.

Različne vesti.

Kdaj bo konec sveta o tem so učenjaki različnega menenja. Član pariške akademije znanosti, Mr. Faye, pravi, da mora jedenkrat jenjati vse življenje na svetu. Solnce, ki se vedno bolj hladi, se otrdi in izgubi svetlobo in toploto, kar je življenju neobhodno potrebno. Lapparent, profesor na pariški katoliški univerzi, je pa tega menenja, da vodni vplivi, ki drobno kopno zemljo in jo odnašajo seboj, zjednačijo strme obale, in da se morje sčasoma razlije po vsem površji. Ker ljudje niso dvoživke, bi torej v morju ne mogli dolgo živeti. Marquis Nadaillao, ki v nekem spisu navaja nazore obeh učenjakov, meni, da se človeštvu ni treba prav nič bati vsled tega. Lapparent rabi, da izjednači zemeljsko površje 4 1/2 milijona let in Faye še več, predno ohladi solnce. Hujše bi pa bilo in prej bi pretil človeštvu konec, če bi bila teorija belgijskega akademika generala Brialmonta prava. Ta učenjak primerja naraščaj prebivalstva z hranilnimi močmi naše zemlje in je prišel do zaključka, da more preživljati zemlja 12 milijardov prebivalcev. To število pa doseže človeštvo menda leta 2166; po preteku 369 let prične torej krčiti prebivalstvo glad.

Ponarejalci denarja. Dne 17. avg. so zasačili orožniki v Negoslaveh dva ponarejalca denarja iz Brestovec, okraj Apatin na Ogorskem, in sicer Josipa Burka in Tomaža Popoviča. Ko so jima preiskali obleko, našli so pri enem ponarejen bankovec za 100 gld., drugega za 50 in četiri po 10 gl. Oba sta povedala, da sta prejela denar v Brestovec od kmeta Milca Tedina, in prišla z istim v Slavonijo, da ga izmenila za pravega. Patulja je takoj napravila ovadbo. Že 20. avgusta je preiskala ravno ista patrolja hišo Milana Tedine v Brestovec, pri katerem so našli trinajst ponarejenih stotakov in dva ravno taka desetaka. Tedina je izjavil, da je prejel ponarejeni denar pred dvema letoma od kmeta Milca v Tovariševem, okraj Palanka v Bački in sicer mu je plačal zanj 140 gld. Denar, kate-rega je prejel od Milca, je dal potem Boku in Popoviču, da ga spravita v promet po Slavoniji.

Sedaj se je podala patrolja v Tovariševo k Misu Miliću, kateri je kmalo priznal, da je v družbi s svojim sosedom Savo Radojčinom že dalje časa ponarejal denar in sicer z strojem, ki se nabaja pri Radojčinu. Orožniki so preiskali pri Miliću vso hišo in našli 26 bankovec po 100 gld., 5 po 50 gld. in 15 po 10 gld., ves ta denar je bil ponarejen. Na to so šli orožniki v hišo Save Radojčina, kjer so našli pripravo za ponarejanje bankovec. Radojčin je izpovedal, da je kupil stroj za 70 gld. od kmeta Milutina Protiča v istem selu. Nadalje so prijeli v Tovariševem še devetnajst oseb, pri katerih se je našlo ukupno za 4325 gld. ponarejenega denarja. Protič je izvedel med tem, da mu preti nevarnost in je izginil iz vasi.

Grozen čin. »Slov. Narodu« brzojavljajo iz Prage: »V Novi vesi je prišla k ondotnemu nadučitelju na obisk učiteljska vdova Holubka z svojo 13-letno hčerjo in z 9-letnim sinom. Ko je včeraj zjutraj nadučiteljeva hči vstopila v sobo, kjer je spala Holubka z otrokoma, je našla otroka na tleh

s prerezenima vratoma, Holubka pa je visela na žeblju, zabitem v steno. Holubka je bila že mrtva, istotako nje sin, hčerka pa utegne okrevati.

Zadnje vesti.

Dunaj 6. »Wiener Zeitung« objavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje deželni zbor goriški in gradišćanski za dan 19. t. m.

Dunaj 6. Železniški minister dr. Wittek je včeraj odšel v Bolean, finančni minister dr. Kaizl pa v Kolin.

Dunaj 6. V nekem mestu na nemškem Češkem je govoril krščanski socijalist priče Liechtenstein v nemško-radikalnem zmislu. Rekel je, da ob nemški opoziciji se mora razbiti vsaka vlada, ki se bode branila odpraviti jezikovne naredbe. Izjavil je, da krščanski socijalisti ostanejo zvesti nemški vzajemnosti.

Dunaj 6. Vprašanje imunitete petero drž. poslancev, obtoženih radi žaljena na časti, je rešeno, v tem zmislu, da se sklicanjem državnega zbora mora nehati kazensko postopanje.

Berolin 6. Iz Belegagrada javljajo, da je bila nesramno izmišljena ona vest, ki je trdila, da sta si cesar Viljem in car Nikolaj dopisovala o tem, da bi se Bosna in Hercegovina povodom jubileja cesarja Frana Josipa odstopila istemu.

Madrid 5. V senatu se je vnela danes huda razprava o zahtevi ministrskega predsednika Sagaste, da bi se o mirovnem protokolu razpravljalo v tajni seji. Mnogi senatorji so označili to kakor kršenje ustave. Javno menenje mora biti obveščeno o vsem. Sagasta pa je povdarjal, da bi vsaka indiskrecija v parlamentariških razpravah mogla škodovati mirovnim pogajanjem. Položenje je jako resno, vojno stanje nadaljuje in se je sklenilo le premirje v dosego definitivnega miru. Ko se sklene ta, prijavijo se vsi dokumenti. Konečno so sklenili, da je nadaljevati tajno sejo.

Pariz 6. Večina listov je zadovoljna, da je general Zurlinden prevzel portfelj vojnega ministerstva. Glede revizije procesa Dreyfusovega se še ni sklenilo ničesar odločilnega, vendar je ista toliko kakor že uvedena.

Rim 6. »Popolo Romano« javlja, da odgovor italijanske vlade na rusko okrožnico izraža posebno zadovoljstvo Italije na inicijativi carjevi. To inicijativo hoče Italija podpirati vseni sredstvi, da se vsem narodom za dolgo dobo zagotove dobrote miru.

Prihodi in odhodi vlakov.

Urnik, ki je v veljavi od 1. maja 1898. naprej.

Državna železnica.

Odhodi iz Trsta.	Dohodi v Trst.
6.30 zj. v Herpelje, Ljubljano, Dunaj, Beljak.	8.05 zj. iz Herpelja.
4.45 zj. v Herpelje, Rovinj, Pulj.	9.35 zj. iz Pulja, Rovinja.
8.50 pop. v Herpelje, Divačo, Rovinj, Pulj.	11.15 zj. meš. iz Herpelja, Ljubljane, Dunaja.
7.5 pop. nagl. v Pulj, Divačo, Beljak, Dunaj.	7.15 pop. iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Ljubljane.
	9.50 pop. nagl. iz Pulja, Rovinja.

Med

najfinejši, bel v satovju,

zavoj 4 kg. za gl. 3:50; tekoč v skatli 5 kg. gl. 3:50 z navodilom o uporabi meda v kuhinji in kakor zdravilo.

Razpošilja poštnine prosto proti povzétju
Anton Žnidaršič
Ilirska Bistrica, Kranjsko.

Le 50 nvč. za 2 žrebanji

Predzadnji teden!

Glavni dobitek 1krat 100.000 Kron in 2krat 25.000 Kron

v gotovini z odbitkom 20%.

Srečke jubilejne razstave
po 50 nvč.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Priporočajo: Josip Bolaffo, Mandl & Com., Girolamo Morpurgo, Marco Nigris, Josip Zoldan, Aleksander Levi, Il Mercurio Triestino, Ignacij Neumann, Henrik Schiffmann, sinovi O. Zuculin.

S o b a

z dvema posteljema in hrano je oddati v najem v ulici Coroneo št. 17, II. nadstr. Obrniti se je do Marije udove Vouk istotam.

100 do 300 gld.

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Poudobne pod naslovom Ludwig Oesterreicher, v Budimpešti, VIII Deutschgasse 8.

Slovenske gospodinje, pozor!

Zahtevajte povsod in kupujte vedno le **kavo družbe sv. Cirila in Metoda**. S tem koristite najbolj samim sebi, ker ta izdelek je najboljši od vseh poznanih cikorij; ob enem pa podpirate tudi našo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, kajti čisti dobiček od razprodaje tega blaga dobi omenjena družba.

Mal položi dar — domu na altar!

Spiritus sinapis compositus

ALCOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd. Steklenica z navodilom stane le 20 nvč. ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST
Paziti na ponarejanja.

Zavod za uniformiranje in civilna krojačnica

Fraňa Jiras

ulica Caserma 9 — v Trstu — ulica Caserma 9

Priporoča se

za napravo uniform in civilnih oblek.

Postrežba poštna.

Zaloga vseh vrst za uniforme po tovarniških cenah.

Hôtel Evropa

Piazza della Caserma.

Zrađen vrt z lopo in brez lope.

Izborna kuhinja nemška in italijanska, pivo iz Plzenske pivovarne, izvrstna vina iz lastne kleti.

Telefon št. 23.

ALOJZIJ LOHR, lastnik.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spatnice in sprejemnice, žimle in peresnice, ogledal in železnih blagaju, po cenah, da se ni bati konkurence.

Hotel Volpich

„PRI ČRNEM ORLU“ (AQUILA NERA)

TRST — Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò — TRST

Najbolj v središču mesta ter na novo opravljen.

KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.

V prtilju

„Restavracija Pilsen“ od F. Volpicha.